

2023 METŲ KALENDORIUS

Jubiliejai, šventės, atmintinos dienos, datos

SAUSIS

- 1 – Naujieji Metai. Lietuvos vėliavos diena.
- 6 – Trys Karaliai.
- 6 – 140 m., kai gimė libaniečių kilmės amerikiečių poetas, filosofas KAHLILIS DŽIBRANAS (1883–1931).
- 6 – 140 m., kai gimė poetas, prozininkas ir dramaturgas VINCAS MYKOLAITIS-PUTINAS (1883–1967).
- 7 – 50 m. (g. 1973) poetui RIMVYDUI STANKEVIČIUI.
- 7 – 100 m., kai gimė vaikų poetas ANZELMAS MATUTIS (1923–1985).
- 10 – 140 m., kai gimė rusų rašytojas ALEKSEJUS TOLSTOJUS (1883–1945).
- 12 – 395 m., kai gimė prancūzų rašytojas, pasakininkas ŠARLIS PERO (1628–1703).
- 13 – Laisvės gynėjų diena.
- 15 – Klaipėdos krašto diena.
- 16 – 75 m. (g. 1948) aktoriui VLADUI BAGDONUI.
- 17 – 110 m., kai gimė prozininkas VYTAUTAS TAMULAITIS (1913–1993).
- 23 – 240 m., kai gimė prancūzų rašytojas STENDALIS (1783–1842).
- 25 – Pusiaužiemis.
- 25 – Pirmas Vilniaus paminėjimas rašytiniuose šaltiniuose – Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino 1323 m. sausio 25 d. (prieš 700 m.) laiške Hanzos miestų piliečiams.
- 26 – 90 m., kai gimė vaikų poetas MARTYNAS VAINILAITIS (1933–2006).
- 30 – 70 m. (g. 1953) prozininkui SAULIUI TOMUI KUNDROTUI.

VASARIS

- 2 – Grabnyčios.
- 3 – Šv. Blažiejus.
- 4 – 80 m., kai gimė poetas, vertėjas SIGITAS GEDA (1943–2008).
- 5 – Šv. Agotos diena.
- 10 – 115 m., kai gimė poetas, vertėjas KAZYS JAKUBĖNAS (1908–1950).
- 13 – 120 m., kai gimė prancūzų rašytojas ŽORŽAS SIMENONAS (1903–1989).
- 14 – Šv. Valentino diena.
- 16 – Lietuvos valstybės atkūrimo diena, (1918) 105-osios metinės.
- 16 – 80 m., kai gimė prozininkė BITĖ VILIMAITĖ (1943–2014).
- 21 – Užgavėnės.
- 22 – Gavėnios pradžia. Pelenų diena.
- 24 – Estijos nepriklausomybės diena. Vieversio diena.

KOVAS

- 3 – 70 m. (g. 1953 m.) prozininkui, poetui JUOZUI ERLICKUI.
- 4 – Lietuvos globėjo šv. Kazimiero diena.
- 4 – 110 m., kai gimė dailininkas KAZIMIERAS ŽOROMSKIS (1913–2004).
- 6 – 90 m., kai gimė poetas, vertėjas HENRIKAS ALGIS ČIGRIEJUS (1933–2016).
- 6 – 120 m., kai gimė poetas, vertėjas KAZYS INČIŪRA (1903–1952).
- 8 – Tarptautinė moterų solidarumo diena.
- 10 – 40 paukščių diena.
- 11 – Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo diena (1990).
- 16 – Knygnešių diena.
- 19 – Šv. Juozapas. Pempės diena.
- 20 – Žemės diena. Pavasario lygiadienis. Pasaulinė poezijos diena.
- 22 – Pasaulinė vandens diena.
- 22 – 155 m., kai gimė ir 70 m., kai mirė filosofas, dramaturgas VYDŪNAS (1868–1953).
- 26 – 540 m., kai gimė italų dailininkas, architektas RAFAELIS (1483–1520).

- 26 – 50 m. (g. 1973) prozininkui, dramaturgui **MARIUI IVAŠKEVIČIUI**.
- 27 – Tarptautinė teatro diena.
- 29 – Lietuvos įstojimo į NATO diena (2004).
- 30 – 170 m., kai gimė olandų tapytojas **VINCENTAS VAN GOGAS** (1853–1890).
- 31 – 90 m., kai gimė aktorius **ARNAS ROSENAS** (1933–2002).

BALANDIS

- 1 – 150 m., kai gimė rusų kompozitorius, pianistas **SERGEJUS RACHMANINOVAS** (1873–1943).
- 2 – Tarptautinė vaikų knygos diena. Verbų sekmadienis.
- 6 – Saugaus eismo diena.
- 7 – Pasaulinė sveikatos diena.
- 9 – Šv. Velykos.
- 12 – Tarptautinė aviacijos ir kosmonautikos diena.
- 15 – Kultūros diena.
- 18 – Tarptautinė paminklų apsaugos diena.
- 18 – 115 m., kai gimė dailininkas **RIMTAS KALPOKAS** (1908–1990).
- 22-28 – Nacionalinė bibliotekų savaitė.
- 22 – 70 m. (g. 1953) aktoriui **KOSTUI SMORIGINUI**.
- 23 – Jurginės. Pasaulinė autorinių teisių diena.
- 25 – 110 m., kai gimė aktorė **MONIKA MIRONAITĖ** (1913–2000).
- 27 – Medicinos darbuotojų diena.
- 28 – 115 m., kai gimė vertėjas **DOMINYKAS URBAS** (1908–1996).

GEGUŽĖ

- 1 – Tarptautinė darbo šventė. Lietuvos įstojimo į Europos Sąjungą diena (2004).
- 2 – 150 m., kai gimė poetas, diplomatas **JURGIS BALTRUŠAITIS** (1873–1944).
- 7 – Motinos diena.
- 7 – Spaudos atgavimo, kalbos ir knygos diena.
- 7 – 70 m. (g. 1953) alpinistui, fotografui **VLADUI VITKAUSKUI**.
- 7 – 120 m., kai gimė dailės istorikas **JURGIS BALTRUŠAITIS** (1903–1988).
- 7 – 190 m., kai gimė vokiečių kompozitorius **JOHANESAS BRAMSAS** (1833–1897).
- 8 – Antrojo pasaulinio karo aukų atminimo diena.
- 9 – Europos diena.
- 14 – Pilietinio pasipriešinimo diena.
- 15 – Tarptautinė šeimos diena. Steigiamojo Seimo susirinkimo diena.
- 18 – Tarptautinė muziejų diena.
- 20 – 80 m., kai gimė poetas, literatūros kritikas **VYTAUTAS SKRIPKA** (1943–2013).
- 21 – Partizanų pagerbimo, kariuomenės ir visuomenės vienybės diena.
- 25 – Tarptautinė dingusių vaikų diena.
- 28 – 80 m. (g. 1943) prozininkui **VYTAUTUI MARTINKUI**.
- 28 – Sekminės.
- 30 – 90 m., kai gimė poetas **JONAS JUŠKAITIS** (1933–2019).

BIRŽELIS

- 1 – Tarptautinė vaikų gynimo diena.
- 1 – 75 m., kai gimė poetė, prozininkė **ONA BALIUKONYTĖ** (1948–2007).
- 2 – 80 m., kai gimė italų rašytojas **BRUNO FERRERO** (1943–2006).
- 3 – Sąjūdžio diena.
- 4 – Tėvo diena.
- 5 – Pasaulinė aplinkos apsaugos diena.
- 7 – 175 m., kai gimė prancūzų dailininkas **POLIS GOGENAS** (1848–1903).
- 13 – 70 m. (g. 1953) poetui **DONALDUI KAJOKUI**.
- 14 – Gedulo ir vilties diena.
- 15 – Okupacijos ir genocido diena.
- 15 – 180 m., kai gimė norvegų kompozitorius **EDVARDAS GRYGAS** (1843–1907).
- 22 – 125 m., kai gimė vokiečių rašytojas **ERIKAS MARIJA REMARKAS** (1898–1970).

- 23 – Birželio sukilimo diena.
- 23 – 120 m., kai gimė anglų rašytojas DŽORDŽAS ORVELAS (1903–1950).
- 24 – Joninės. Rasos šventė.
- 25 – 100 m., kai gimė švedų vaikų rašytoja MARIJA GRIPĖ (1923–2007).
- 26 – Tarptautinė kovos su narkomanija diena.
- 27 – 80 m., kai gimė istorikas, muziejininkas, prozininkas ALOYZAS KAŽDAILIS (1943–2018).

LIEPA

- 1 – 100 m., kai gimė poetas KOSTAS KUBILINSKAS (1923–1962).
- 3 – 140 m., kai gimė austrų rašytojas FRANČAS KAFKA (1883–1924).
- 6 – Valstybės diena. 770 metų nuo Mindaugo karūnavimo (1253).
- 10 – 75 m., kai gimė poetė, prozininkė, dramaturgė VIDMANTĖ JASIUKAITYTĖ (1948–2018).
- 15 – Žalgirio mūšio diena (1410).
- 16 – prieš 90 metų (1933) perskridę Atlantą, žuvo lakūnai STEPONAS DARIUS ir STASYS GIRĖNAS.
- 17 – Pasaulio lietuvių vienybės diena.
- 20 – 100 m., kai gimė kunigas, poetas, vertėjas ČESLOVAS KAVALIAUSKAS (1923–1997).
- 26 – Šv. Ona (Prinokimo šventė).
- 29 – Jūros diena.

RUGPJŪTIS

- 10 – 80 m. (g. 1943) prozininkui, publicistui STASIUI KAŠAUSKUI.
- 12 – Tarptautinė jaunimo diena.
- 12 – 100 m., kai gimė prozininkė BIRUTĖ PUKELEVIČIŪTĖ (1923–2007).
- 15 – Žolinė (Šv. Mergelės Marijos ėmimo į dangų šventė).
- 17 – 75 m. (g. 1948) literatūros kritikui VALENTINUI SVENTICKUI.
- 20 – 110 m., kai gimė literatūrologė, kultūros istorikė, edukologė MEILĖ LUKŠIENĖ (1913–2009).
- 23 – Juodojo kaspino ir Baltijos kelio diena.
- 23 – 100 m., kai gimė literatūrologė REGINA MIKŠYTĖ (1923–2000).
- 24 – Šv. Baltramiejus. Gandro išskridimo diena.
- 31 – Laisvės diena.

RUGSĖJIS

- 1 – Mokslo ir žinių diena.
- 8 – Vytauto Didžiojo karūnavimo ir Padėkos už Lietuvos nepriklausomybę ir laisvės apgynimą diena.
Šilinė (Švč. Mergelės Marijos gimimo diena, atlydai Šiluvoje).
- 9 – 75 m. (g. 1948) aktorei VAIVAI MAINELYTEI.
- 22 – Baltų vienybės diena.
- 23 – Žydų genocido diena.
- 27 – 75 m., kai gimė skulptorius VACLOVAS KRUTINIS (1948–2013).
- 27 – Lietuvos socialinių darbuotojų diena. Pasaulinė turizmo diena.
- 28 – Vilniaus įkūrėjo Didžiojo kunigaikščio Gedimino diena. Tuskulėnų aukų atminimo diena.
- 29 – Šv. Mykolas.

SPALIS

- 1 – Tarptautinė muzikos diena. Tarptautinė pagyvenusių žmonių diena.
- 1 – 70 m. (1953 m.) poetui, filosofui LIUTAURUI DEGĖSIUI.
- 2 – Angelų sargų diena. Policijos šventė.
- 4 – Pasaulinė gyvūnijos diena.
- 5 – Tarptautinė mokytojų diena.
- 5 – 100 m., kai gimė prozininkas ALFONSAS BIELIAUSKAS (1923–2018).
- 9 – Tarptautinė pašto diena.
- 10 – 210 m., kai gimė italų kompozitorius DŽIUZEPĖ VERDIS (1813–1901).
- 10 – 75 m. (g. 1948) poetui, prozininkui RIMANTUI VANAGUI.
- 13 – 150 m., kai gimė kompozitorius MIKAS PETRAUSKAS (1873–1937).
- 14 – Derliaus diena.
- 15 – Tarptautinė Baltosios lazdelės diena.
- 16 – Mažosios Lietuvos gyventojų genocido diena.
- 18 – 130 m., kai gimė dailininkas ADOMAS GALDIKAS (1893–1969).
- 20 – 100 m., kai gimė vokiečių vaikų rašytojas OTFRYDAS PROISLERIS (1923–2013).

- 25 – Konstitucijos diena.
 27 – 140 m., kai gimė poetas, prozininkas MYKOLAS VAITKUS (1883–1973).
 28 – 230 m., kai gimė istorikas, švietėjas SIMONAS DAUKANTAS (1793–1864).
 28 – 70 m. (g. 1953) vaikų rašytojai VILEI VĖL (Vilijai Dailydienei).

LAPKRITIS

- 1 – Visų šventųjų diena.
 2 – Mirusiųjų atminimo (Vėlinių) diena.
 6 – 85 m., kai gimė rašytojas ir dailininkas LEONARDAS GUTAUSKAS (1938–2021).
 7 – 110 m., kai gimė prancūzų rašytojas ir filosofas ALBERAS KAMIU (1913–1960).
 13-19 – Šiaurės šalių bibliotekų savaitė.
 14 – Pasaulinė diabeto diena.
 16 – 130 m., kai gimė poetas, dramaturgas KAZYS BINKIS (1893–1942).
 17 – Tarptautinė studentų diena.
 18 – Latvijos nepriklausomybės diena.
 20 – 80 m. (g. 1943) poetei, dramaturgei VIOLETAI PALČINSKAITEI.
 23 – Lietuvos kariuomenės diena.
 26 – 70 m. (g. 1953) poetui ANTANUI A. JONYNUI.
 30 – Mažosios Lietuvos prisijungimo prie Didžiosios Lietuvos akto diena.

GRUODIS

- 1 – Pasaulinė kovos su AIDS diena.
 3 – Advento pradžia. Pasaulinė žmonių su negalia diena.
 7 – 100 m., kai gimė literatūros tyrinėtojas VINCAS AURYLA (1923–2009).
 10 – Tarptautinė žmogaus teisių diena.
 13 – 160 m., kai gimė norvegų dailininkas EDVARDAS MUNKAS (1863–1944).
 14 – 100 m., kai gimė poetas ANTANAS JONYNAS (1923–1976).
 19 – 160 m., kai gimė prozininkas, vertėjas PRANAS MAŠIOTAS (1863–1940).
 20 – 120 m., kai gimė dainininkas ANTANAS ŠABANIAUSKAS (1903–1987).
 24 – 225 m., kai gimė poetas, dramaturgas ADOMAS MICKEVIČIUS (1798–1855).
 24 – Kūčios. 25-26 – Šv. Kalėdos.

2023 m. BUS MINIMI ŠIE METAI (Lietuvos Respublikos Seimo 2022 m. gegužės 24 d. rezoliucija Nr. XIV-1126 „Dėl 2023 metais minėtinų svarbių datų, įvykių ir asmenybių sukakčių“):

- Vilniaus** vardo paminėjimo (700-metis – pirmas paminėjimas 1323-01-25).
Klaipėdos krašto (1923 m. sukilimo 100-metis, kada Klaipėdos kraštas prijungtas Lietuvai).
Tremtinių ir politinių kalinių (paskutinių trėmimų 70-metis).
Vilniaus geto likvidavimo (80-metis).
 Stepono **Dariaus** ir Stasio **Girėno skrydžio** per Atlantą (90-metis).
Vyriausiojo Lietuvos išlaisvinimo komiteto (VLIK 80-metis).
 Sovietų Sąjungos **kariuomenės išvedimo iš Lietuvos** (30-metis).
 Jungtinių Amerikos Valstijų **Kongreso Kersteno** komiteto (70-metis).
Aukštaitijos (700 m. nuo vardo paminėjimo).
Dzūkijos (770 m. nuo Dzūkijos (Dainavos) vardo pirmojo paminėjimo).
Žirgo (100 m. nuo Plungės valstybinio žemaičių veislės arklių žirgyno įsteigimo).
 Vargonininko, pirmosios lietuviškos operos kūrėjo **Miko Petrausko** (150 m.).
 Rašytojo **Mykolo Vaitkaus** (140 m.).
 Lietuvos šaulių sąjungos įkūrėjo **Vlado Putvinskio-Pūtvio** (150 m.).
 Visuomenės veikėjos, politikės, knygnešės **Felicijos Bortkevičienės** (150 m.).
 Lietuvos žvalgės, politikės **Marcelės Kubiliūtės** (125 m.).
 Istoriko, rašytojo **Simono Daukanto** (230 m.).
 Poeto **Jurgio Baltrušaičio** (150 m.).
 Graikų apeigų kataliko **Šventojo Juozapato** (Ivano, prieš 400 m. 1623-11-12 nukankinto).

Sudarė Lina MATIUKAITĖ

Kupiškio savivaldybės viešosios bibliotekos Kraštotyros ir edukacijos skyriaus vedėja